

Uhanalaisten lajien metsästäminen kiellettävä metsästyslaissa -kansalaisaloite

Teemu Lehtiniemi

BirdLife Suomi

24.2.2022

Yhdessä lintujen puolesta

Miksi on tehty kansalaisaloite
uhanalaisten metsästyksen
kieltämisestä, ja miksi sillä on
suuri kannatus?

Uhanalaiset lainsäädännössä

- Luonnonsuojelulaki 46 §: *"Asetuksella voidaan säätää uhanalaiseksi lajiksi sellainen luonnonvarainen eliölaji, jonka luontainen säilyminen Suomessa on vaarantunut."*
 - Metsästyslaki : ____
- => Mikään riistalaji ei ole lainsäädännöllisesti uhanalainen

Uhanalaisuusarviossa arvioidaan lajin häviämiskä

- **Uhanalainen**
 - Lajin häviämiskä suuri
 - Vähintään 30 % väheneminen
- **Silmälläpidettävä**
 - Tilanne huolestuttava
 - Vähentynyt selvästi, mutta vähemmän kuin 30 %
- **Elinvoimainen**
 - Lajin häviämiskä pieni

MmV kuuleminen 11.2.2022

- "MMM:llä on jo nykytilanteessa mahdollisuus tehdä tarvittavat rajoitukset ja säädellä uhanalaisten metsästystä. "
- "Voimakkaasti taantuneiden lajien metsästyksen jatkaminen ei toteuta kestävän metsästyksen periaatetta ja vaatimusta."

Metsästyslaki

20 § Yleiset vaatimukset

- Metsästystä on harjoitettava **kestävän käytön** periaatteiden mukaisesti ja siten, että **riistaeläinkannat eivät vaarannu**, luontoa ei tarpeettomasti vahingoiteta, riistakantaa ei vaaranneta eikä eläimille tuoteta tarpeetonta kärsimystä.

37 § Riistaeläinlajin rauhoittaminen

- Jos riistaeläimen **kannan säilymisen** tai riistaeläinlajin häiritsemättömän lisääntymisen turvaaminen sitä edellyttää, **riistaeläinlaji on rauhoitettava** määräajaksi tai toistaiseksi.

Jos laki on kunnossa, miksi on tehty kansalaisaloite uhanalaisten lajien metsästyksen kieltämiseksi?

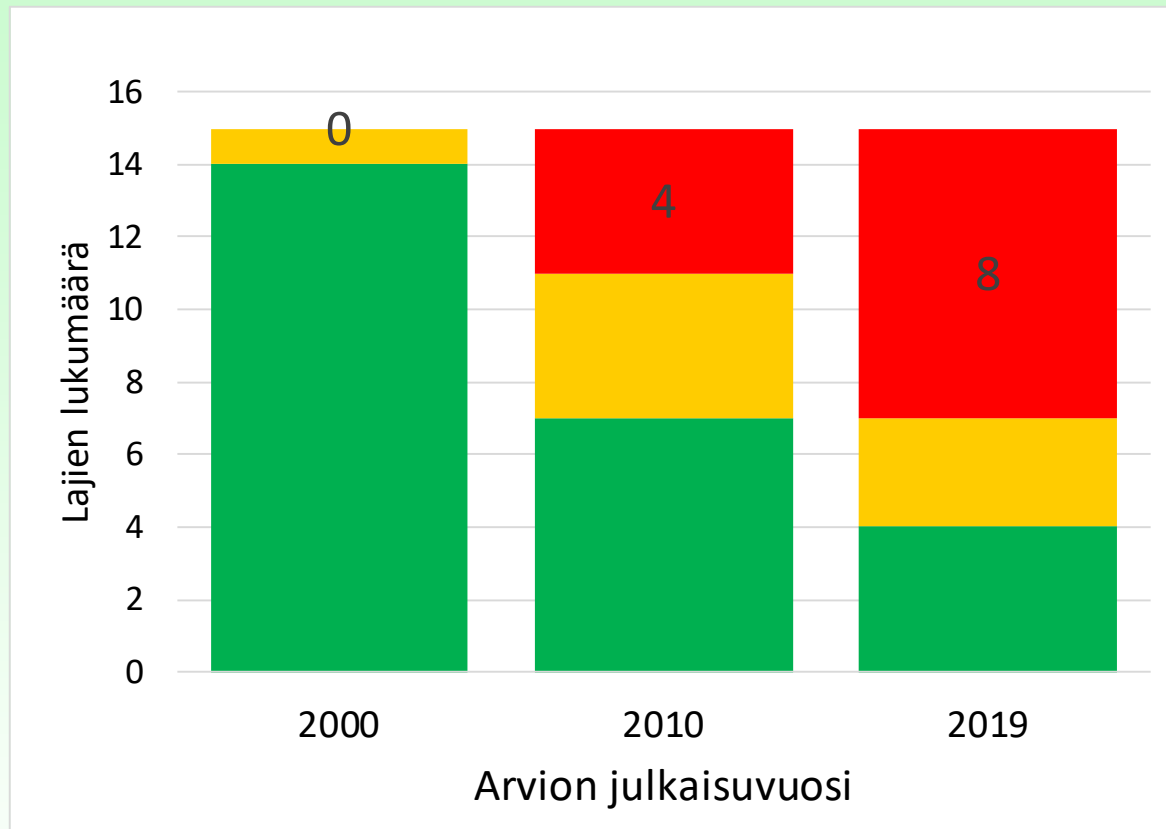

Uhanalaiset

Silmälläpidettävät

Elinvoimaiset

Riistavesilinnut uhanalaisarvioinneissa

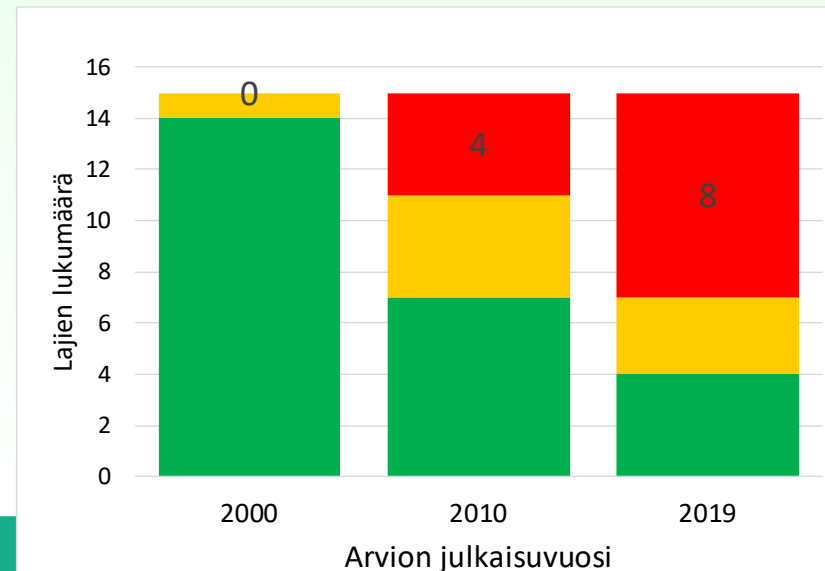
Uhanalaiset

Silmälläpidettävät

Elinvoimaiset

Miksi on tehty kansalaisaloite Uhanalaisten metsästyksen kieltämiseksi?

- 37 §: *"Jos riistaeläimen kannan säilymisen tai riistaeläinlajin häiritsemättömän lisääntymisen turvaaminen sitä edellyttää, riistaeläinlaji on rauhoitettava määräajaksi tai toistaiseksi."*
- Kansallisesti uhanalaisista (2019) metsästyslain lajeista **vain yksi** (punasotka, äärimmäisen uhanalainen) on määräaikaaisesti rauhoitettu.
- Toteutuuko eduskunnan tahto?

Vesilintukantojen tila

- Vesilintujen pesimäelinympäristöt heikentyneet
=> Vähemmän poikasia => Metsästys kohdistuu enemmän aikuisiin
- Vähenevän lajin metsästys ei ole kestävää käyttöä
 - Vaikka vähenemisen syy ei ole metsästys, metsästys on lisäkuolleisuutta
- Yhteiskunta panostaa vesilintuihin
 - Vesilintutoimenpiteitä yli 100 miljoonalla 2030 mennessä (Helmi-ohjelma)
 - Työ etenee hitaasti ja vaikutukset näkyvät viipeellä
- Meneekö raha osittain hukkaan?

Kansalaisaloite Metsästyslaki 37 §

Jos riistaeläimen kannan säilymisen tai riistaeläinlajin häiritsemättömän lisääntymisen turvaaminen sitä edellyttää, riistaeläinlaji on rauhoitettava määrääjäksi tai toistaiseksi.

...

Jos 5 pykälässä mainittu laji on Suomessa, Euroopassa tai maailmanlaajuisesti uhanalainen, se on säädettävä valtioneuvoston asetuksella aina rauhoitetuksi, jollei lajia ole muutoin lailla rauhoitettu.

Metsästyslain uhanalaisuuden määrittely asetuksella

- Samaan tapaan kuin luonnonsuojelulaissa
- Mahdollisuus arvioida populaatioittain
 - Kansainväliset prosessit (esim. AEWA ja EU)
- Lajikohtainen väliarviointi
 - Arviossa ei tarvitse rajoittua koko lajiston kattaviin 10-vuoden välein julkaistaviin punaisiin listoihin
 - Arvio tehtävissä tarvittaessa (jopa vuosittain)
 - IUCN:n kriteerit tiedetään
 - lajien laskenta-aineistoa saadaan vuosittain

Yhteenveto

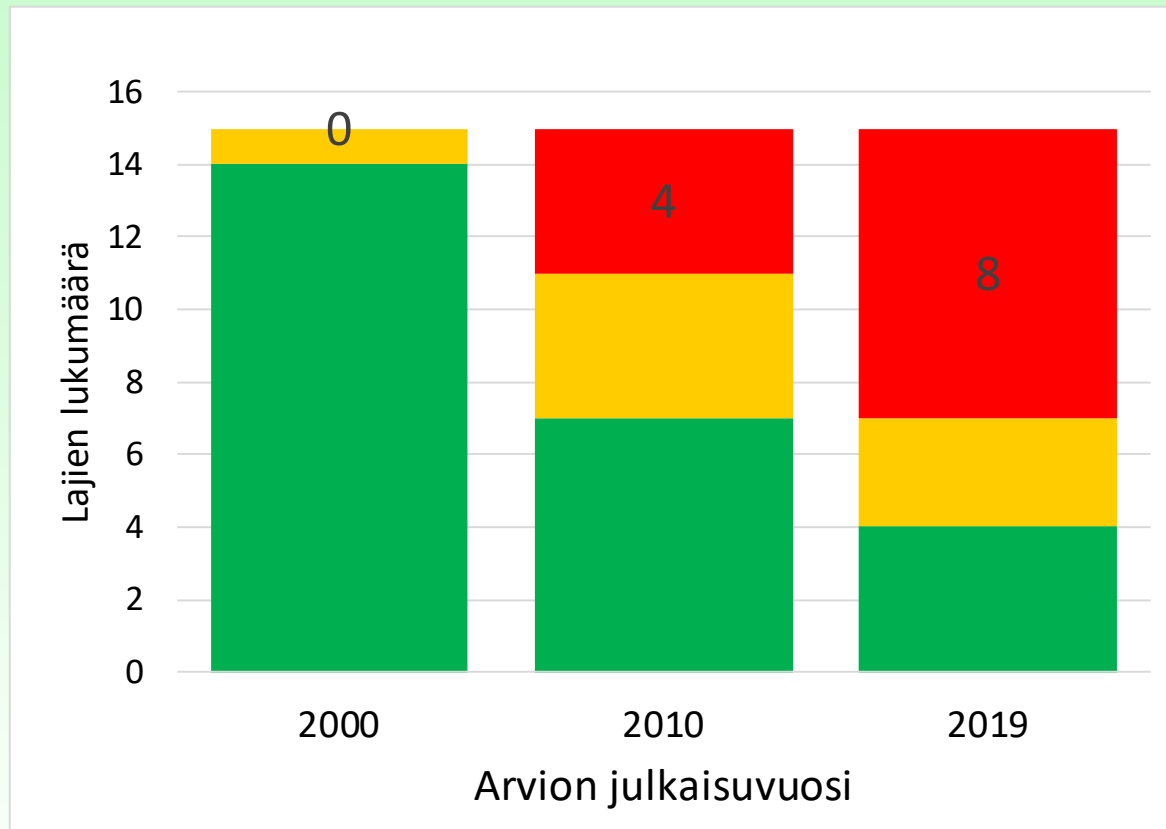
Uhanalaiset

Silmälläpidettävät

Elinvoimaiset

- Kansalaisaloite on lähtöisin suomalaisten huolesta.
- Metsästyslainsäädännön säädöksiä ei ole riittävästi toimeenpantu.
- Tarvitaan lisäsäätelyä, jolla poistetaan helpoiten ja nopeimmin poistettavissa oleva ylimääräinen kuolleisuus
- Kansalaisaloitteessa on tarvittava lisäsäätely
- Lisäsäätelyä on syytä tarkentaa asetuksella

Riistavesilinnut uhanalaisarvioinneissa

Uhanalaiset

Silmälläpidettävät

Elinvoimaiset